

DOMSTOL

ADMINISTRASJONEN

Saksbehandler: Karianne Pedersen
Direkte tlf.: 73 56 70 17
Dato: 19.08.2019
Saksnr.: 19/979 - 2
Arkivkode: DOMSTOL 008
Deres ref.:

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep.
Barnevernsavdelingen
0030 OSLO

Hørings svar - forslag til ny barnevernlov

Det vises til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev datert 4. april 2019 der departementet ber om innspill til forslag til ny barnevernslov. Domstoladministrasjonen har fått utsatt høringsfrist, ref. samtale med seniorrådgiver Linn Fossen Kielland.

Lovforslaget er omfattende, og vi vil konsentrere vårt hørings svar rundt de punkter som er relevante for domstolene og den rettslige behandlingen av barnevernssakene.

Domstoladministrasjonen (DA) er positiv til at forslaget til ny barnevernslov har som formål å lage en lov som er mer tilgjengelig og tilpasset dagens samfunn. Vi støtter også at loven har fokus på styrking av barneperspektivet, økt vekt på forebygging og bedre rettssikkerhet for barn og foreldre.

Hjelpetiltak i samværshjemmet

Domstoladministrasjonen støtter forslaget om å hjemle mulighet til å pålegge hjelpetiltak i samværshjemmet, ref. høringsnotatet punkt 7.4. Dersom hjelpetiltak kan sette en samværsforelder i stand til å ha samvær, kan det bidra til at barnet kan opprettholde kontakt med den av foreldrene det ikke bor fast hos, og uten å risikere omsorgsvikt under samvær.

En mulighet til å pålegge hjelpetiltak i samværshjemmet kan også redusere bostedsforelders behov for å reise sak etter barneloven. Det vil være tilfellet hvor barnevernstjenesten mener det er behov for å sette inn tiltak i samværshjemmet, men uten at samværsforelder samtykker. Dersom barnevernstjenesten mener at samvær ikke bør gjennomføres uten at det settes inn hjelpetiltak, kan bostedsforelder bli satt i en situasjon hvor barnevernstjenesten krever at samvær begrenses, reguleres eller stanses, for at bostedsforelder skal få beholde omsorgen. Ved å innføre hjemmel for hjelpetiltak i samværshjemmet, kan enkelte av disse «dobbeltspor»-sakene unngås, noe Domstoladministrasjonen anser som positivt.

Sperrefrist for behandling av ny sak om oppheving av vedtak om fratakelse av foreldreansvar

Domstoladministrasjonen støtter forslaget om å innta i loven en sperrefrist for behandling av ny sak om oppheving av vedtak om foreldreansvar, slik det også er for vedtak om omsorgsovertakelse, slik det fremgår av høringsnotatet punkt 9.5.3.

Søskens prosessuelle rettigheter

Domstoladministrasjonen er av den oppfatning at det ikke er tatt tilstrekkelig høyde for de ulike prosessuelle problemstillinger som gjør seg gjeldende ved å gi søsken partsrettigheter, slik det er beskrevet i høringsnotatet punkt 11.4.5 flg. En lovendring som utvider partsrettighetene slik de er beskrevet vil kunne medføre økt antall tvister, blant annet som følge av uklare kriterier knyttet omfanget av partsrettighetene.

Lovforslaget innebærer en mer kompleks og kostnadskrevende saksbehandling. Det må tas høyde for at flere parter innebærer mer administrering for domstolene, både under saksforberedelsen og i rettsmøter. Det er flere som skal ha taletid, og det må beregnes lengre tid for rettsmøter med flere parter. Domstolene er allerede sterkt presset ressursmessig, og det er viktig at det merarbeid som økt kompleksitet innebærer, kompenseres.

Vi har i høringsrunden ikke hatt kapasitet til å kvalitetssikre eller beregne de økonomiske og administrative konsekvensene lovforslaget har for domstolene, og vi kan derfor ikke svare sikkert på om BFDs beskrivelse er dekkende. Vi kan imidlertid være behjelpelige med en nærmere vurdering og kvalitetssikring, dersom vi blir anmodet om det.

Akuttvedtak

Domstoladministrasjonen støtter forslaget om å styrke behandlingen av akuttvedtak, slik det fremgår av høringsnotatet punkt 18.6. Et akuttvedtakene er sterkt inngrep. Det er derfor viktig å ha en tilstrekkelig god balanse mellom rask, forsvarlig og tillitsvekkende kontroll. En mulighet for grundigere behandling i fylkesnemnda som foreslått i høringsnotatet, kan også medføre at færre saker bringes inn til domstolen for overprøving.

Anonym vitneførsel i domstolene

Domstoladministrasjonen erfarer at domstolene opplever at de må begå saksbehandlingsfeil for å ivareta og beskytte barn som bor på sperret adresse, ved at det aksepteres at enkelte, sentrale vitner ikke pålegges å oppgi personalia. Domstoladministrasjonen er derfor svært positive til at Justis- og beredskapsdepartementet nå utreder et forslag om endringer i tvisteloven som kan åpne for unntak fra vitners plikt til å oppgi personalia i saker der det er vedtak om sperret adresse, ref. høringsnotatet punkt 18.7.1.

Samtaleprosess

Domstoladministrasjonen er positiv til forslaget om å lovfeste at fylkesnemndsleder kan tilby partene samtaleprosess. Ved å tilrettelegge for dialog mellom partene, kan det skapes en gjensidig forståelse som gjør at partene finner løsninger de kan enes om. Dette vil skape ro rundt saken, med den konsekvens at saken ikke sendes inn for ny prøving i nemnd eller domstol.

Domstoladministrasjonen ber departementet vurdere om samtaleprosess bør prøves også i domstolene, samtidig med at samtaleprosess innføres som en varig ordning i fylkesnemndene.

Ulike saksbehandlingsregler i fylkesnemndene og domstolene

Domstoladministrasjonen er av den oppfatning at saksbehandlingsreglene i hhv. fylkesnemnd og domstol bør være mest mulig synkronisert. Vi registrerer at det er foreslått endringer som medfører mer ensartet behandling (eksempelvis ved behandlingen av akuttvedtak), mens det i andre sammenhenger fremdeles er ulikheter uten at vi kan se at dette er tilstrekkelig begrunnet. Domstoladministrasjonen

støtter også Oslo og Bergen tingretts forslag om en nærmere utredning av muligheten for en enklere behandlingsform for enkelte sakstyper.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Karianne Pedersen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.